

BISKOPENS VISITASFOREDRAG
VISITAS I KARASJOK SOKN, INDRE FINNMARK PROSTI
NORD-HÅLOGALAND BISPEDØMME
24.-28. JANUAR 2024

Kjære Karasjok menighet!

Det har vært innholdsrike og meningsfulle dager sammen med dere der jeg har fått møte menighetens arbeid og lokalsamfunnet deres. Det har vært godt å høre at folk som bor her er glade i kirka si og fint å se de ansattes og frivilliges engasjement for menighetslivet og for innbyggerne her. Jeg og rådgiver Sara Marie Triumf har blitt tatt imot på en åpen og gjestfri måte. Prost Egil Lønmo er også en del av følget mitt selv om vi denne gang besøker hans egen lokalmenighet.

Det er nøyaktig 9 år siden sist det var visitas i Karasjok og dette er min andre gang på visitas hos dere. Det sies at alle gode ting er tre, men jeg rekker nok ikke en tredje visitas, som er om 8-9 år. For meg personlig er det ekstra fint å besøke Karasjok, og store begivenheter i livet mitt har skjedd nettopp her. Jeg ble vigslet til prest her i kirka i 1981, og Tone og jeg giftet oss i den gamle kirka. Så både stedet, innbyggerne og kirkene her har en spesiell betydning for meg.

Når biskopen kommer på visitas til en menighet viser det at menigheten tilhører et større fellesskap: Den verdensvide kirke, Den norske kirke og Nord-Hålogaland bispedømme. Ordet visitas betyr egentlig besøk. Visitasen gir oss mulighet til å se hverandre, se menighetenes virke og gir en mulighet for å samtale om veien videre.

Som biskop skal jeg ha tilsyn med menigheten og de ansatte, og jeg har et særlig oppdrag i å ha tilsyn med dem som er vigslet til kirkelig tjeneste. Hensikten med visitasen er å oppmuntre og inspirere, og sammen finne ut av muligheter og utfordringer slik at dere kan fortsette å være den gode menigheten dere er. Visitasen gir en unik mulighet til virkelig å se menigheten, de ansatte, frivillige og menneskene som kommer til kirka.

Tema for visitasen har vært: «Diakoni og gudstjenesteliv.» Som biskop og leder for prestetjenesten er jeg opptatt av hva vi får ut av ressursene i vårt kirkelige arbeid. Hvor og hvordan skaper vi de gode møteplassene for mennesker, møteplasser som preges av Guds nærvær, omsorg og kjærlighet? Jeg har fått oppleve flere av disse møteplassene hos dere.

Det å få møte mennesker er en viktig del av en visitas, og det har vært mange gode møter disse dagene. I løpet av uka har jeg fått truffet både de ansatte, menighetsrådsmedlemmene og andre frivillige medarbeidere, i tillegg til de som har deltatt på de ulike arrangementene jeg har fått oppleve. Disse møtene vil jeg bære med meg lenge etter visitasen; møter med enkeltpersoner, fellesskapene og tankene om hva som skjer fremover.

Da vi nå er kommet til visitasen siste dag vil jeg dele noen inntrykk fra dagene med dere.

Jeg har fått møte dyktige, høyt kompetente og engasjerte ansatte og frivillige medarbeidere i menigheten. Det er det grunn til å være takknemlig for. Det er nå ansatte på plass i nesten alle stillinger, noen relativt nyansatte og andre som har vært med i flere år. Dette gir en god mulighet både for kontinuitet og nytenkning i utviklingen av menighetslivet. Det gjøres også mye godt frivillig arbeid, både etablerte tiltak som går sin vante gang samt nye prosjekter som enten er i gang eller under planlegging. Her er mye å glede seg over.

Møte med stab

På visitasens første dag ble det møte med de ansatte der jeg ble orientert om status og tanker om tiden fremover. På bemanningssiden har det vært store utskiftninger. Nåværende sokneprest begynte her i 2021, diakonimedarbeider i 2022, og kirkeverge i 2023. Nåværende menighetspedagog er i en vikarstilling. For tiden står tolkestillingen ledig. På noen av møtene har jeg påpekt at hadde det ikke vært for meg ville møtene kunne foregått på samisk. Betydningen av en samiskspråklig stab er det mange som på ulike vis har kommentert i løpet av visitasen. For noen er det av uvurderlig verdi å kunne snakke på sitt eget hjertespråk, også med de ansatte i kirka, noe som fortsatt ikke er en selvfølge mange steder.

For meg er det viktig å få hilse på de kirkelig ansatte og høre om deres arbeidsforhold i menigheten.

Det har vært fint å både se og høre at det er stor trivsel blant dere. Det er et godt arbeidsmiljø med engasjerte medarbeidere. Jeg fikk høre om en god og varm arbeidsplass med fin kommunikasjon mellom dere, og med selvgående folk som ønsker mye godt for kirke og menighet.

Menigheten har nytt godt av at det endelig ble tilsatt en diakonimedarbeider etter at stillingen har stått ledig i flere år. Jeg registrerer at det likevel er krevende at stillingen som kirketolk står ledig, og det har vist seg vanskelig å få noen til stillingen. Jeg håper dette ordner seg innen kort tid.

Det gleder meg å høre at dere finner mye styrke i staben. Kirka har aktiviteteter både på dag- og kveldstid. Dere gjør mye, men forteller at dere ønsker å gjøre mer og dere prøver å finne ressurser til det. Dere er flinke til å samarbeide med andre om felles tiltak, og det er potensiale til å gjøre mer av det. Det er mange forskjellige mennesker som kommer inn i kirka. Alle er velkommen, og det er et ønske om at alle skal kunne føle tilhørighet her.

Møte med menighetsråd

Onsdag fikk jeg møte menighetsrådet. For meg som biskop er det viktig å møte menighetsrådene i forbindelse med en visitas. Det er det folkevalgte organet som skal ivareta og utvikle kirkelivet hos dere.

Menighetsrådet her er satt sammen av flotte, dyktige mennesker som viser engasjement i arbeidet med å fremme det lokale menighetslivet, og å legge til rette for de ansatte. Det ble en god samtale rundt visitasmeldingen, og menighetsrådet delte også sine tanker om hva som var viktig å snakke med kommunen om på fredag.

Ellers vil jeg takke det forrige menighetsrådet som stilte seg til disposisjon og for den frivillige innsatsen dere har nedlagt gjennom fire år. Jeg vil også takke det nye rådet som ble valgt, og har stor tro på at det blir et godt samarbeid mellom de ansatte og rådet i årene som kommer.

Drop-in, kirkekjelleren

Etter menighetsrådsmøte gikk vi ned i kirkekjelleren for å møte ungdommene. Noen hadde allerede dratt, men vi fikk snakket med en gjeng flotte ungdommer som var der. Pizza ble servert, og vi ble også utfordret i spill. Det virket som ungdommene er trygge og glade for dette tilbudet, og at dette oppleves som en god plass å komme til.

Det er gledelig at det både i samtaler og møter nevnes ønsker og planer om å kunne ha slike tilbud for ungdom.

Salmekveld

På kvelden var vi også heldige og fikk være med på Lavllunboddu / salmekveld i kirkestua. Her var vi samlet et tjuetalls mennesker og fikk synge kjente, kjære salmer. En type ønskekonsert, der det ble sunget salmer som deltagerne ønsket å synge. Det er viktig å holde på salmetradisjonen. Dette har alltid vært viktig for å uttrykke troen.

Fagmøte

Visitansens andre dag startet med et fagmøte med de kirkelig ansatte. Temaet var: Diakoni og gudstjenesteliv, involvering av stab og frivillige. Med utgangspunkt i torsdagsgudstjenestene.

Karasjok menighet er i ferd med å bygge opp et flott diakonalt arbeid der kirkens omsorgstjeneste kommer fram på en fin måte. Det ble gode samtaler og jeg fikk et godt innblikk i de erfaringer dere har gjort dere hittil. Dere er bevisst på å være en kirke for alle, også og kanskje spesielt for de som utsettes for et eller annet utenforskap. Det er en slik kirke jeg blir stolt over å være biskop i, en kirke som har en spesiell omsorg for dem som trenger det, og særlig for dem som er utenfor på en eller annen måte.

Besøk på helsesenter

Jeg besøker alltid omsorgsinstitusjoner når jeg er på visitas. Det å møte de som har vært med på å legge grunnlaget for det vi holder kjært i lokalsamfunnet betyr mye. Vi besøkte sykehjemmet og dagsenteret der sokneprest ledet en andaktsstund med beboere og besøkende der. Betydningen av å ha en samisktalende prest ble understreket også her, som flere andre steder.

Kirkemusikken er viktig. Flott å høre salmesang på sykehjemmet, og fint at organisten deltar. Det er rørende å se hvordan de salmene man lærte som ung sitter som støpt selv om sansene er svekket. Det ble en fin stund hvor det også ble tid til litt samtale. Vi fikk også et møte med ledelsen og ansatte. Det var fint å høre både om samarbeidet dere har nå som blir høyt verdsatt, men også betryggende at det er ønske om å fortsatt ivareta en god dialog og ha et samarbeid videre. Kirka er ønsket av både beboere og de ansatte. Godt å høre om betydningen av kirkas nærvær.

Møte med lærere

På torsdag møtte vi også ansatte i skolen, både fra grunnskolen og videregående skole. Et nyttig møte der behov og ønske om samarbeid var tema. Jeg håper dere følger opp de tankene som ble delt under møtet der dere også så på mulighetene for å kunne samarbeide om tilbud for ungdommene i bygda. Tolker jeg signalene og engasjementet riktig, vil jeg både tro og håpe at det kan bli et tilbud for ungdom også i helgene.

Middag med menigheten og torsdagsgudstjeneste

Ettermiddagen startet med servering av nydelig fiskesuppe laget av gode hjelpere. Middagen ble så avsluttet med gudstjeneste i kirka ledet av soknepresten i flott samarbeid med diakoniarbeider, menighetpedagog, organist og kirketjener.

Denne torsdagen ble det utdelt bøker til to-åringer og det var en glede å delta i en litt annerledes gudstjeneste med mye liv og mange mennesker – godt over 100 til stede. Stor deltakelse på nattverd og bønnevandring.

Jeg vil både berømme dere for å prøve ut andre former i en slik gudstjeneste, og gjerne utfordre til å fortsette med slike gudstjenester.

Det var mye glede å se i ansiktene på både små og store, og et sjeldent mangfold av de som var til stede. Her virker det som dere har fått til en møteplass der alle er velkommen og alle kan høre til. Fantastisk!

Møte med kommunen

Visitansens tredje dag startet med et møte med ordfører, varaordfører og kommunedirektør.

Jeg vil berømme kirkevergen for å ha god dialog med kommunen. Jeg opplevde dette som et godt møte der kommunen var lydhør og ikke minst anerkjente det viktige arbeidet som gjøres i menigheten, spesielt på det diakonale plan. Også her ble utfordringene i forhold til å gjøre mer for ungdommene, kanskje særlig de som faller utenfor, tatt opp.

Kommunens økonomi og hvilke prioriteringer som gjøres der vil i sin tur påvirke også menighetens økonomiske tilstand. Det er store investeringer som må gjøres, blant annet i forbindelse med utskifting av oljetank/oljefyring.

Jeg opplevde en svært positiv innstilling fra kommunens side til kirka og det arbeidet som drives i bygdene. Det er tydelig at kirka er viktig for kommunens innbyggere. Jeg vil oppfordre til at de faste møtepunktene mellom menigheten og kommunen fastholdes slik at utfordringer og behov kommuniseres tidlig og planer kan legges frem i tid.

Kapro

Det er viktig for meg som biskop å dra på bedriftsbesøk under visitasene. Vi var heldige med timingen og kom på nydelig fredagslunsj. Deretter fikk vi omvisning i lokalene. Det drives samfunnsnyttig arbeid her og det gleder meg å se mangfoldet her, både i menneskene og i alt det ulike arbeidet som gjøres her.

Møte med frivillige

Det er enighet om at sang og musikk er viktig for menighetslivet. Kirka åpnes for andre aktører, det favner bredt, og det gir felleskap til både barn, unge, vokse og eldre.

Dere er heldige som har et stort engasjement innen frivilligheten, blant privatpersoner, ulike organisasjoner og et godt samarbeid der det sees på som nødvendig for å få til de planene man har. Dette håper jeg dere fortsetter å utvikle på en god måte. Tusen takk til de som møtte og delte av sine erfaringer og tanker i forhold til det arbeidet de gjør for andre.

Utfordringer til menigheten

Jeg vil til slutt gi menigheten noen utfordringer på bakgrunn av visitasen.

- Dere har en krevende økonomi. Jeg vil anbefale menighetsråd og kommune om å utarbeide en tjenesteytingsavtale. Dette vil kunne gi bedre forutsigbarhet, og forhåpentligvis kan det også bidra til felles utnyttelse av ressurser. Det vil være fint å utarbeide en vedlikeholdsplan for kirkebygg og kirkegårder slik at det årlig kan settes av midler i budsjettet. Her vil det være viktig å legge inn fast møte med kommunen, og ha en god dialog.
- Karasjok menighet har sterke, flotte tradisjoner som er et godt fundament for livet i menigheten. Samtidig er det fint å se at dere også har vært frimodige i å tenke litt nytt og gjøre ting på nye måter, som i torsdagsgudstjenesten. Kanskje kan dette tas

med i ordinære gudstjenester. Det gjelder både liturgi og salmer brukt i gudstjenestene. Jeg oppfordrer dere til å gå videre med dette.

- Sist høst ble šuokŋagirji Nordsamisk spillebok lansert, det er en spillebok for organister. Notene er tilpasset den gamle/tradisjonelle syngemåten, og viktig for å opprettholde denne salmetradisjonen. Jeg ønsker å oppfordre menigheten til å ta i bruk denne nye spilleboka. Det er lagt inn mye arbeid med den, og det er også en del av forsoningsprosessen vi er inne i for tiden. Fra bispedømmets side vil vi gjerne bidra med kurs slik at denne boka blir tatt i bruk i menighetene.
- Frivilligheten er allerede god. Fortsett det gode samarbeidet med frivillige medarbeidere, både i menigheten og i andre arbeidslag.
- I forhold til både diakonien og trosopplæringen vil jeg berømme dere for eksisterende samarbeid, men også utfordre dere videre. Kommunen oppfordret til flere tilbud for barn og unge. Kan noen av tilbudene nå ut til enda flere, er det noen nye tiltak som kan startes opp?
Fortsett med å være inkluderende og et trygt sted med plass for alle. Tilhørighet er viktig, og for noen vil det bety mye å få være en del av felleskapet hos dere, også for de som aldri etterspør noe.

I dag er siste dagen i visitasen. 9 år har gått siden forrige visitas og trolig går det omtrent like lang tid til neste gang. Nå er det prostens sin oppgave å følge opp de utfordringene som visitasen har pekt på, i samarbeid med menighetsråd og ansatte. Prosten skal i løpet av det første året gjøre et oppfølgingsbesøk i soknet (kort vei denne gang!) og så rapportere tilbake til biskopen om oppfølging etter visitas. Jeg ser frem til å høre hvordan dere jobber videre med utfordringene, men også med det flotte dere allerede gjør.

Til slutt vil jeg si tusen takk for all åpenhet og gjestfrihet som vi er blitt møtt med, takk for gode dager sammen! Det har vært oppløftende og fint å møte dere, ekstra mange kjente har også vært hyggelig. En stor takk til menighetsråd, ansatte, frivillige og prostens for god tilrettelegging av visitasen og takk til alle som har tatt godt imot oss disse dagene!

Mitt ønske er at dere tar vare på alt det gode dere har, samarbeider godt og at dere tar vare på hverandre. Se og anerkjenn hverandre i hverdagen.

Guds velsignelse over dagene som kommer!

28.01.24 Olav Øygaard